

3. Визначено мінімальні терміни корисного використання об'єктів основних засобів;

4. Спрощено податковий облік.

До недоліків, які наявні у чинному Податковому Кодексу України варто відзначити:

1. Суперечність трактувань певних категорій та окремих положень;

2. Вузькість трактування категорії “амортизація”;

3. Чітке визначення методів амортизації для певних груп основних засобів;

4. Відсутність регламентації процедури акумулювання амортизаційних нарахувань для створення амортизаційного фонду.

*Сук П.Л., д.е.н., професор
професор кафедри обліку та оподаткування,
Національний університет біоресурсів і природокористування України*

ВИЗНАЧЕННЯ ЩОДЕННОЇ СУМИ АМОРТИЗАЦІЇ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ

Основні засоби надходять на підприємство і вибувають з нього в будь-який день року, що рідко збігається з початком і закінченням звітного періоду. Якби основні засоби надходили на підприємство в перший день звітного періоду (місяця, року), а вибували з нього в останній день звітного періоду (місяця, року), то амортизація на основні засоби відповідала б періоду (місяцю, року) їх використання.

Відповідно до Податкового кодексу України [1] і П(С)БО 7 “Основні засоби” [2] нарахування амортизації проводиться щомісячно. Нарахування амортизації починається з місяця, наступного за місяцем, у якому об'єкт основних засобів став придатним для корисного використання.

Нарахування амортизації припиняється, починаючи з місяця, наступного за місяцем вибуття об'єкта основних засобів, переведення його на

реконструкцію, модернізацію, добудову, дообладнання, консервацію.

Отже, коли б протягом місяця основні засоби не надходили або вибували, початок і припинення нарахування амортизації буде здійснюватися за місяць з першого числа наступного місяця.

Згідно з МСБО 16 “Основні засоби” [3] амортизацію активу починають, коли він стає придатним для використання, тобто коли він доставлений до місця розташування та приведений у стан, у якому придатний до експлуатації у спосіб, визначений управлінським персоналом.

Амортизацію активу припиняють на одну з двох дат, яка відбувається раніше: на дату, з якої актив класифікують як утримуваний для продажу (або включають до ліквідаційної групи, яку класифікують як утримувану для продажу) згідно з МСФЗ 5, або на дату, з якої припиняють визнання активу.

Тому за вимогами МСБО 16 “Основні засоби” в західних країнах розраховують амортизацію за неповними періодами, тобто враховують дату надходження і вибуття основного засобу. При цьому амортизацію розраховують як за повний, так і за неповний місяць використання основного засобу пропорційно дням у місяці. Згідно міжнародних стандартів амортизацію також розраховують помісячно, але потім можна її визначати за фактичний час використання об’єкта.

Отже, амортизація підраховується приблизно. Основні засоби можуть використовуватись не повний період, проте амортизація нараховується за повний період.

Для більш точного її підрахунку потрібно враховувати день надходження і вибуття основного засобу і робити відповідний розрахунок суми амортизації.

П(С)БО 7 “Основні засоби” встановлено, що амортизація – це систематичний розподіл вартості, яка амортизується, необоротних активів, протягом строку їх корисного використання (експлуатації). Отже нарахування амортизації повинно відповідати строку корисного використання (експлуатації) необоротних активів.

Пропонується амортизацію розраховувати по днях, замість місячного розрахунку. Для цього річну суму амортизації потрібно поділити на 365 днів і взнати щоденну ставку амортизації.

Помноживши її на кількість днів використання об'єкта, визначаємо суму амортизації об'єктів основних засобів з точністю до дня їх надходження і вибуття. Це значно спростить підрахунок амортизації по основних засобах, що використовуються неповні періоди. Такий підрахунок амортизації основних засобів буде більш точним, що сприятиме правильному підрахунку витрат підприємства.

Висновки:

В Україні і за кордоном амортизацію розраховують помісячно. За кордоном також розраховують амортизацію за неповними періодами пропорційно до кількості днів використання основних засобів протягом періоду. Доцільно розраховувати амортизацію основних засобів за кожен день їх експлуатації. Відповідно до кількості днів використання основного засобу протягом періоду можна визначити суму амортизації основного засобу за відповідний період. Це дасть змогу розрахувати амортизацію по основних засобах, що використовуються менше місяця.

Список використаних джерел:

1. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. № 2755-УІ. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 “Основні засоби”, затверджено наказом Міністерства фінансів України 27 квітня 2000 р. № 92, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 18 травня 2000 р. за № 288/4509. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
3. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 “Основні засоби”. – Режим доступу : [http:// zakon3.rada.gov.Ua/laws/show/929_014/paran2#n2](http://zakon3.rada.gov.Ua/laws/show/929_014/paran2#n2).